

SỞ GD & ĐT THANH HOÁ
TRƯỜNG THPT TĨNH GIA 2

KÌ THI TỐT NGHIỆP THPT NĂM 2026

Môn thi: Sinh học

Thời gian làm bài 50 phút, không kể thời gian phát đề

ĐỀ

(Đề có 05 trang)

I - MA TRẬN THI TỐT NGHIỆP THPT QUỐC GIA 2026:

TT	Chủ đề	Cấp độ tư duy									Tổng	Tỉ lệ
		Phần I			Phần II			Phần III				
		Biết	Hiểu	VD	Biết	Hiểu	VD	Biết	Hiểu	VD		
1	Sinh học cơ thể thực vật	2									2	5%
2	Sinh học cơ thể động vật				1	1	2				4	10%
3	Cơ chế di truyền và biến dị	2	2			1	3				8	20%
4	Tính quy luật của hiện tượng di truyền				1	2	1		1		5	12,5%
5	Di truyền học quần thể								1		1	2,5%
6	Di truyền học người	1	1							1	3	7,5%
7	Ứng dụng di truyền học			1							1	2,5%
8	Tiến hóa	3	2						1		6	15%
9	Sinh thái học	4				2	2	1		1	10	25%
Tổng lệnh hỏi		12	5	1	2	6	8	1	3	2	40	100%
		18			16			6			40	100%
Tổng điểm		3	1.25	0.5	0.5	1,5	2	0.25	0.75	0.5	10	100%
Tỉ lệ		45			40			15				100%

II - BẢNG ĐẶC TẢ:

TT	Chương/ chủ đề	Nội dung/đơn vị kiến thức	Yêu cầu cần đạt (Đã được tách ra theo mức độ)	Số lượng câu/lệnh hỏi ở các mức độ		
				Nhiều lựa chọn	Đúng - Sai	Trả lời ngắn
1	Sinh học cơ thể thực vật	Quang hợp ở thực vật	- Biết [NT2] Dự đoán được kết quả thí nghiệm về sự thải oxygene trong quá trình quang hợp. (Câu 3)	1		
		Trao đổi chất và năng lượng	- Biết [NT1] Kể tên được cơ quan hấp thụ nước và khoáng thực vật (Câu 4)	1		
2	Sinh học cơ thể động vật	Chuyển hóa vật chất và năng lượng động vật	- Biết [NT1] Biết được yếu tố môi trường ảnh hưởng đến hiệu suất tiêu hóa của động vật (Câu 3 - a) - Hiểu [NT4] Phân tích được mối quan hệ giữa nhiệt độ môi trường và hiệu suất tiêu hóa của động vật. (Câu 3 - b) - Vận dụng [NT7] Nhận ra và chỉnh sửa được những điểm sai liên quan tới những phát biểu về ảnh hưởng của nhiệt độ đến hiệu suất tiêu hóa của động vật (Câu 3 - c&d)		1	
3	Cơ chế di truyền và biến dị	Gene và cơ chế truyền thông tin di truyền	- Biết [NT1] Liệt kê và nêu được đặc điểm các pha trong kỳ trung gian của chu kì tế bào. (Câu 2) [NT1] Nêu sơ lược về nguyên tắc cấu tạo của DNA, RNA. (Câu 1) [NT 1] Phát biểu được khái niệm gene (Câu 13)	3		
		Điều hòa biểu hiện gene	- Hiểu [NT3] Giải thích được ý nghĩa, ứng dụng của điều hòa biểu hiện gene. (Câu 15) [NT3] Phân tích được cơ chế điều hòa hoạt động của operon Lac. (Câu 4 - a) - Vận dụng [NT4] Phân tích được ý nghĩa của điều hòa biểu hiện gene. (Câu 4 b)	1	1	

			[NT7] Giải thích được ý nghĩa, ứng dụng của điều hòa biểu hiện gene. (Câu 4 c & d)			
		Di truyền nhiễm sắc thể	[NT4] Phân biệt được các dạng đột biến cấu trúc nhiễm sắc thể. (Câu 16)	1		
5	Tính quy luật của hiện tượng di truyền	Mở rộng quy luật Mendel	- Biết [NT1] Biết được quy luật tác động qua lại của nhiều gene lên một tính trạng (tương tác gene) (Câu 1- a) - Hiểu [NT5] Phân tích được sự tác động qua lại của các gene lên sự hình thành kiểu hình và viết được kiểu gene quy định các tính trạng (Câu 1 - b&c) [NT3] Dự đoán được tỉ lệ kiểu gene, kiểu hình dựa và sơ đồ lai (Phần III - Câu 4) - Vận dụng [NT8] Kết nối các thông tin theo logic để viết được phép lai theo dữ kiện đề bài cho (Câu 1 - d)		1	1
6	Di truyền học quần thể Di truyền học người	Ứng dụng di truyền học	- Hiểu [NT4] Phân tích được kiểu gene, kiểu hình dựa trên sơ đồ phả hệ (Câu 9) - Vận dụng [VD2] Vận dụng hiểu biết về liệu pháp gene để giải thích việc chữa trị các bệnh di truyền. (Câu 14) [TH4] Vận dụng kiến thức về đột biến nhiễm sắc thể để đề xuất sự xuất hiện các hội chứng di truyền ở người. (Phần III - Câu 2)	2		1
		Di truyền học quần thể	- Hiểu [TH8] Tính được tần số allele và thành phần kiểu gene của quần thể ngẫu phối trong trường hợp độ biến (Phần III - Câu 3)			
7	Tiến hóa	Quan niệm của Darwin về chọn lọc tự nhiên và hình thành loài	- Hiểu [TH2] Dự đoán được đặc điểm của biến dị cá thể và chọn lọc tự nhiên thông qua thông tin cụ thể. (Câu 6&7)	2		
		Thuyết tiến hóa tổng hợp hiện đại	- Biết [NT2] Nhận ra được các nhân tố tiến hoá theo thuyết tiến hoá tổng hợp dựa vào đặc điểm và vai trò của chúng. (Câu 5)	2		

			[NT1] Trình bày được đặc điểm của chọn lọc tự nhiên theo thuyết tiến hóa tổng hợp hiện đại (Câu 8)			
		Sự phát sinh và phát triển của sự sống trên trái đất	- Biết [NT1] Xác định đặc điểm của loài mới được tạo ra bằng con đường cách li địa lí (Câu 10) - Hiểu [TH1] Vận dụng kiến thức đã học để xác định đúng các bước hình thành đặc điểm thích nghi (Phần III - Câu 1)	1		1
8	Sinh thái học	Quần xã sinh vật và Hệ sinh thái	- Biết [NT1] Biết được mối quan hệ giữa các loài trong hệ sinh thái (Câu 12) [NT1] Biết được các bậc dinh dưỡng trong chuỗi thức ăn. (Câu 17) [NT2] Biết được các thành phần cấu trúc của hệ sinh thái (Câu 11) [NT2] Biết được các yếu tố ảnh hưởng đến sự phát triển bền vững (Câu 18)	4		
		Môi trường và quần thể sinh vật	- Biết [NT2] Dựa vào sơ đồ về chuỗi thức ăn, lưới thức ăn nhận ra được mối quan hệ giữa các loài (Phần III - Câu 5) - Hiểu [TH2] Đưa ra phán đoán về mật độ cá thể và khả năng hấp thụ dinh dưỡng của nông nọc dựa vào biểu đồ (Câu 2 - a&b) - Vận dụng [TH4] Xử lý các dữ liệu kết hợp với kiến thức đã học để đánh giá được kết quả nghiên cứu dựa vào biểu đồ (Câu 2 - c&d) [TH4] Vận dụng kiến thức phân tích hình ảnh để đánh giá được sự thay đổi kích thước của quần thể sinh vật thay đổi theo thời gian. (Phần III - Câu 6)		1	2

..... * & @ & *